

Розвиток і виховання дітей 1 р.ж.

План.

1. Завдання виховання дітей 1 р.ж.
2. Етапи розвитку дітей 1 р.ж.
3. Організація життя і виховання дітей 1 р.ж.

Завдання виховання дітей першого року життя:

- ✦ Забезпечення повноцінного фізичного і психічного розвитку дітей.
- ✦ Формування правильного ритму неспання, сну та годування.
- ✦ Виховання позитивних відношень до режимних процесів.
- ✦ Розвиток органів чуття, позитивних емоцій, різноманітних рухів і дій з предметами, і підготовчих етапів мови.
- ✦ Виховання позитивних відношень до оточуючих дорослих і дітей.
- ✦ Формування позитивної активної поведінки і попередження виникнення негативних звичок.

Характерні особливості немовлячого періоду (від народження до 1 року):

- інтенсивний фізичний і психічний розвиток;
- підвищена вразливість організму дитини, недостатня морфологічна функціональна зрілість органів і систем;
- безпосередньо-емоційне (Л. С. Виготський), ситуативно-особистісне (М. І. Лісіна) спілкування;
- поява «комплексу пожвавлення»;
- прояви передумов становлення образу «Я»;
- криза 1-го року життя.

Сенсомоторна потреба (М. Ю. Кистяковська) - потреба у зовнішніх враженнях (зорових, слухових, тактильних) і в рухах. Виявляється у перші три місяці життя дитини.

Комплекс пожвавлення - одне з перших передособистісних утворень немовлячого віку; суттєвий показник нормального соціального розвитку дитини.

Прийоми формування потреби у спілкуванні:

- контакт поглядів;
- усмішка як найвиразніший, найкомунікативніший елемент міміки, що говорить про позитивне ставлення до партнера;
- фізичний дотик, який супроводжується лагідною розмовою;
- використання іграшки в акті мовленнєвого спілкування;
- паузи в процесі мовленнєвого спілкування з тим, щоб дати дитині можливість «відповісти».

Послідовність виникнення рухів у дитини першого року життя:

розглядання іграшки > бажання одержати в руки річ, яку побачила, і діяти з нею > виникнення уміння переміщатися у просторі (повзання, сидіння, вставання, переступання, самостійне ходіння).

Госпіталізм - сукупність негативних впливів, що гальмують фізичний і психічний розвиток дитини, яка виховується у дитячому закладі закритого типу.

Ознаки госпіталізму:

- різке відставання дитини за основними показниками фізичного розвитку (вага, зріст, значка кількість захворювань тощо);
- психічна недорозвиненість (загальна кволість, мала рухливість, пізній розвиток рухів, мовлення, негативний емоційний стан тощо).

Для успішного виховання малюка, який інтенсивно розвивається перший рік життя умовно ділять на періоди, що якісно відрізняються один від одного:

- Від народження до 2,5-3 міс (включаючи період новонародженості).
- Від 2,5-3 міс до 5-6 міс
- Від 5-6 міс до 9-10 міс
- Від 9-10 міс до 1 року

Період від народження до 2,5-3 місяців.

- Провідними, визначальними для розвитку дитини є зорові, слухові і емоційні реакції.
- Дитина народжується з готовою системою безумовних рефлексів (орієнтувальні, харчові, зорові, слухові та ін.).
- Розвиток зорового та слухового аналізаторів – підвішувати іграшки, переміщення іграшок в різні положення (озвучені).
- На кінець 1 місяця з'являється усмішка.
- До 2 місяців оволодіває вмінням тримати голову.
- Встановити правильний режим дня – немає біоритму життя, почуття часу; встановити ритм годування: 7 разів через 3 год., або 6 р. через 3,5 год; період неспання повинен бути активним (загартування, спілкування з дорослим, розглядання підвішених іграшок).
- В 2-3 місяці дитина вільно лежить на животі, спираючись на передпліччя.
- Викликати гуління і лепіт.

Період від 2,5-3 місяців до 5-6 місяців.

- Вдосконалюється нервова система, зростає працездатність нервових клітин, удосконалюється система травлення, рухи стають більш координовані.
- Зростає період неспання – денний сон по 1,5-2 години, неспання по 1,5-2 години.
- Привчати дитину до активності під час годування – брати пляшечку двома руками і підносити до рота.
- Розвивати рухи, що готують дитину до повзання.
- Розвивати лепет

Період від 5-6 місяців до 9 місяців.

- Поступово переводять на режим з триразовим денним сном тривалістю по 2 години, період неспання – 2-2,5 години, годування 5 разів через 4 години.
- З 5-6 міс. привчають пити з чашки, яку тримає дорослий.
- З 7 міс. дають в руки дитини під час годування скоринку хліба.
- Важливо навчити дитину повзати.
- Спонукати дитину самостійно сідати з лежачого положення, сидіти без підтримки, вставати і опускатися, тримаючись руками за опору.
- Спонукати тривалий час гратися з іграшками.
- Активізують словник дитини – розуміти мову дорослого.

Період від 9 місяців до 1 року.

- Інтенсивний розвиток рухів – вміння самостійно ходити.
- Цілеспрямовано гратися з іграшками.
- Наслідувати дії і мову дорослих.
- Режим дня – дворазовий денний сон, період неспання – від 2,5 до 3,5 годин.